

**ESPÈCIES D'AUS NIDIFICANTS
PRIORITÀRIES A L'EMPORDÀ.
2017**

**Comitè Avifaunístic Empordanès, 2017.
Informe X**

ESPÈCIES D'AUS NIDIFICANTS PRIORITÀRIES A L'EMPORDÀ. 2017

Comitè Avifaunístic Empordanès (CAE): Carlos Alvarez-Cros, Joan Budó Ricart, Gerard Dalmau Bonet, Miquel Àngel Fuentes Rosúa, Joan Ventura Linares.

Citació recomanada: Alvarez-Cros, C., Budó, J., Dalmau, G., Fuentes, M. A., Ventura, J.. 2018. Espècies d'aus nidificants prioritàries a l'Empordà 2017, Informe X. Comitè Avifaunístic Empordanès (CAE). <http://www.comiteempordanes.org>

Foto de portada: martinet ros *Ardeola ralloides*.

Foto: Carlos Alvarez Cros

Introducció

A les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà hi ha diverses espècies d'aus, amb poblacions reproductores escasses, que el CAE ha definit com a prioritàries. Mentre unes es troben en diferents graus de perill de desaparèixer-hi com a nidificants, altres es mantenen estables o en fase d'establiment, situació sempre delicada. Per això, el CAE ha decidit fer-ne un seguiment especial i específic per tal que la informació recollida pugui ser útil en la gestió dels factors que afecten la seva evolució.

Mentre que els Parcs Naturals com el del Cap de Creus, el dels Aiguamolls de l'Empordà i el de Montgrí, Medes i Baix Ter, tenen, a través de personal propi o empreses contractades, un seguiment especial i continuat de les poblacions d'aus nidificants, altres espais com els massissos de Salines-Bassegoda, de l'Albera i de les Gavarres, l'estany de Boada, la vall del Ridaura, etc. només gaudeixen d'una certa cobertura gràcies a que alguns ornitòlegs aficionats hi mantenen una activitat d'observació ornitològica regular. En tot cas, s'ha reduït l'abast i la qualitat del seguiment professional, situació que han intentat suplir ornitòlegs aficionats de forma totalment voluntària i desinteressada. Per a unes espècies concretes, com l'ocell de tempesta o del corb marí emplomallat, hi ha seguiments específics que es realitzen a través d'estudis del Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals que depèn de la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.

Estructura

Les 43 espècies designades com a prioritàries pel Comitè Avifaunístic Empordanès es llisten seguint l'ordre i la taxonomia recomanats pel Comitè Taxonòmic de la *Association of European Records and Rarities Committees* (Crochet i Joint, 2015; Crochet). Els noms catalans són els emprats a la Llista Patró dels Ocells de Catalunya (Gil-Velasco i altres, 2015).

Abans del llistat pròpiament dit, es resumeix les dades en una taula. Ja al llistat, després del nom, segueix un codi de l'estatus de l'espècie com a nidificant a les comarques empordaneses. Es valora el grau de seguiment de l'espècie amb asteriscs (d'un a tres, de menys a més), per tal de proporcionar així una visió clara de l'esforç esmerçat en el seguiment de cada espècie com a nidificant a l'Empordà. Com a elements de comparació, es donen dades bibliogràfiques de les poblacions reproductores a Europa, Espanya i Catalunya extretes de les fonts bibliogràfiques esmentades. Seguidament, s'especifica la informació recollida per cada un dels anys objecte d'aquest estudi, separant les dades de cada comarca i fent els matisos necessaris per donar una visió lo més clara possible de l'estatus reproductor i de la seva tendència.

TAULA RESUM

Espècie	C.0	C.1	C.2	C.3	C.4
<i>Tadorna tadorna</i>		0 p.			
<i>Anas strepera</i>				58 p.	
<i>Netta rufina</i>		4 p.			
<i>Podiceps cristatus</i>				8 p.	
<i>Hydrobates pelagicus</i>		? p.			
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>				45 - 48 p.	
<i>Botaurus stellaris</i>		0 m.			
<i>Ixobrychus minutus</i>			29 - 31 p.		
<i>Ardea ralloides</i>		1 p.			
<i>Egretta garzetta</i>				26 p.	
<i>Egretta alba</i>		? p.			
<i>Ardea purpurea</i>				46 p.	
<i>Pernis apivorus</i>					x
<i>Milvus migrans</i>				≥ 10 p.	
<i>Circus aeruginosus</i>				12 - 13 p.	
<i>Circus pygargus</i>		6 p.			
<i>Aquila chrysaetos</i>			3 t.		
<i>Aquila pennata</i>				? p.	
<i>Aquila fasciata</i>				8 t.	
<i>Falco subbuteo</i>					x
<i>Falco naumanni</i>				37 p.	
<i>Porzana pusilla</i>		6 p.			
<i>Porphyrio porphyrio</i>		0 p.			
<i>Charadrius alexandrinus</i>				51 p.	
<i>Vanellus vanellus</i>			18 - 22 p.		
<i>Larus audouinii</i>	0 p.				
<i>Columba oenas</i>	0 p.				
<i>Caprimulgus ruficollis</i>		≥ 5 p.			
<i>Coracias garrulus</i>				≥ 40 - 42 p.	
<i>Dryocopus martius</i>				7 - 8 t.	
<i>Calandrella brachydactyla</i>				~ 55 m. ?	
<i>Anthus trivialis</i>		2 - 3 p.			x
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		1 ? p.			
<i>Locustella luscinioides</i>		3 p.			
<i>Acrocephalus melanopogon</i>				35 p.	
<i>Sylvia communis</i>		≥ 1 p.			
<i>Regulus regulus</i>					x
<i>Lanius collurio</i>		2 - 3 p.			
<i>Lanius meridionalis</i>		2 - 4 p.			
<i>Serinus citrinella</i>					x
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>				≥ 3 - 5 p.	
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>					x
<i>Emberiza citrinella</i>					x

C.0. Extingit com a nidificant a l'Empordà.

C.1. En perill crític a l'Empordà.

C.2. En perill o proper a l'amenaça a l'Empordà.

C.3. Poblacions molt escasses i localitzades, però amb tendència estable o en augment.

C.4. Estatus desconegut, però probablement escasses i localitzades.

Tadorna tadorna Ànec blanc **C.1.**

0 p. AE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: 41.000 - 57.000 parelles (BirdLife Internacional/EBCC 2000)

Població reproductora espanyola: 125 - 150 parelles (Robledano, F. *in* Martí, R., del Moral, J.C. 2003)

Població reproductora catalana: 268 parelles (ICO, 2013a).

No hi ha cap indicati de reproducció al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.), ni tampoc al Baix Ter (PNBT, com. pers.).

Anas strepera strepera Ànec griset **C.3.**

58 p. AE. Valoració de seguiment ***

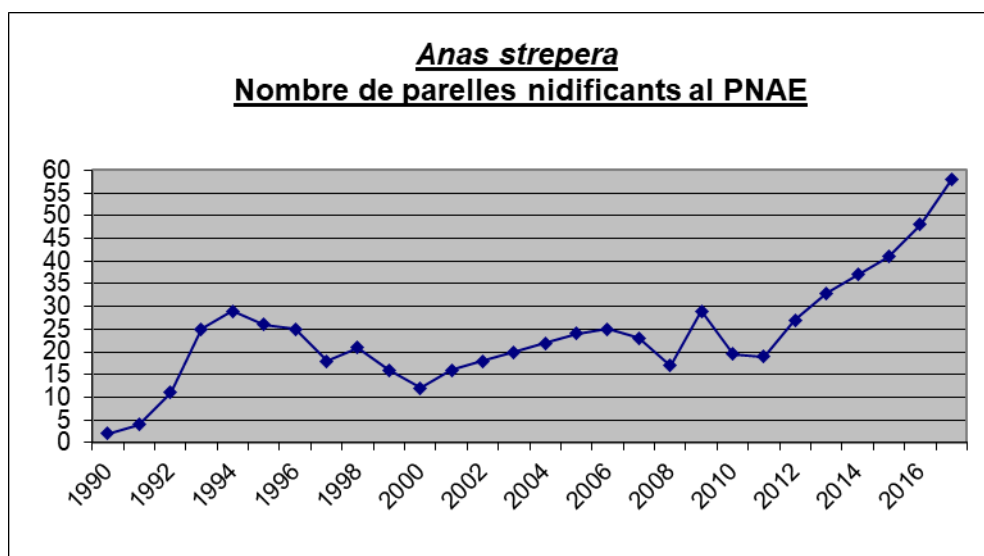
Població reproductora europea: 70.000 - 120.000 parelles (BirdLife Internacional/EBCC 2000)

Població reproductora espanyola: 2.511-3.872 parelles (Herrero, A. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003)

Població reproductora catalana: 650 - 700 parelles (ICO, 2013a).

**58 parelles al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.).
Sense indicis de cria al Baix Ter (PNBT, com. pers.).**

Continua la recuperació iniciada al 2012, assolint un nou rècord històric al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, únic indret on el seguiment de l'espècie es considera complet.

Netta rufina Xibec **C.1.**

4 p. AE. Valoració de seguiment **

Població reproductora europea: 14.000 – 27.000 e (BirdLife Internacional/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: unes 4.000 parelles (Dies, J. I. i Gutiérrez, R. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.000 – 2.500 parelles concentrades al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

4 parelles al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.); cap al Baix Ter (PNBT, com. pers.).

Podiceps cristatus cristatus Cabussó emplomallat **C.3.**

8 p. AE. Valoració de seguiment ***

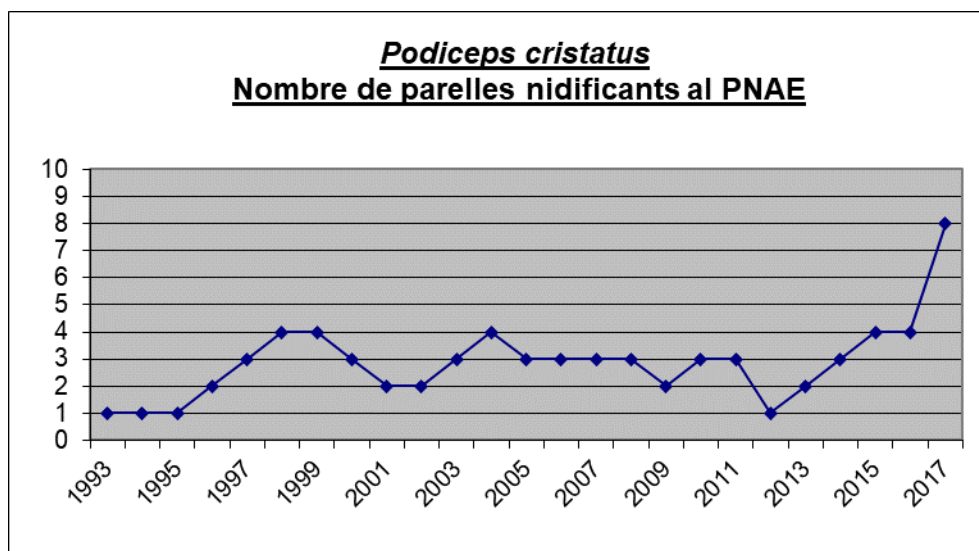
Població reproductora europea: En 320.000 - 1.300.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre les 2.300 i 3.400 parelles (Llimona, F. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada en 130 - 166 parelles, està dividida en dos grans sectors: el delta de l'Ebre (80 - 100 p.) i les comarques de Lleida (47 - 62 p.) (Llimona, F. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

**8 parelles al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.).
Sense indicis de cria al Baix Ter (PNBT, com. pers.).**

La població reproductora al PNAE ha doplicat les xifres màximes assolides alguns anys abans.

Hydrobates pelagicus melitensis Ocell de tempesta **C.1.**

? p. BE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 380.000 a 620.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 5.000 – 7.900 parelles (Mínguez, E. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Només indicis de cria a les illes Medes (Gutiérrez, R., Estrada, V. i Guinart, E. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

2017. Continua la presència en època i hàbitat adequats per a la nidificació, però sense altres indicis de cria. Sense canvis respecte als anys anteriors. (Ricard Gutiérrez, Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural).

Phalacrocorax aristotelis desmarestii Corb marí emplomallat **C.3.**

≥ 5 p. AE / 32 - 35 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora mundial: Més de 10.000 parelles (Muntaner, J. *in* Madroño, A., González, C. & Atienza, J.C., 2004).

Població reproductora espanyola: Al litoral mediterrani ibèric es calculen unes 1.390 parelles. (Muntaner, J. *in* Madroño, A., González, C. & Atienza, J.C., 2004).

Població reproductora catalana: 41 – 42 parelles (ICO, 2013a).

5 parelles segures i 2 de probables al cap de Creus; entre 9 i 12 parelles al sector Medes-Montgrí, 21 parelles entre el cap de Begur i Palamós (Emma Guinart, com. pers.), i 2 parelles a Sant Feliu de Guíxols (Bas, J. M. *in* Alvarez-Cros, 2018.).

Botaurus stellaris stellaris Bitó comú **C.1.**

0 m. AE / 0 m. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: En 20.000 - 44.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Es valora en 25 mascles territorials (Bertolero, A. i Soto-Largo, E. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 1 parella (ICO, 2013a).

Un altre any sense cap indicati de reproducció al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.), ni al Baix Ter (PNBT).

***Ixobrychus minutus minutus* Martinet menut C.2.**

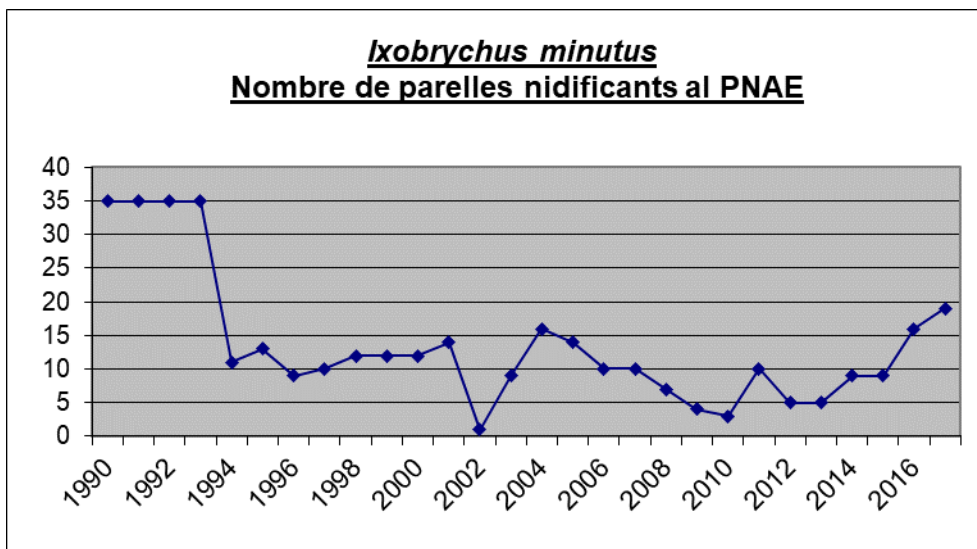
≥ 19 p. AE / 10 - 12 p. BE. Valoració de seguiment*

Població reproductora europea: Entre 37.000 i 110.000 parelles, la meitat d'elles concentrades entre Rússia i Romania (BirdLife International EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Població no censada, però amb estimacions sobre les 2.000 parelles (Aransay, I. F. i Díaz, J. A. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Segons un sistema específic de cens, de fiabilitat notable, la població del delta de l'Ebre se situa sobre les 533 - 902 parelles a l'any 1992 (Fouces, V. i Estrada, J., 1992). Aquí s'han de sumar les parelles del delta del Llobregat (>20p.) (Fouces, V. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004) i les dels Aiguamolls, (>10 p.) (J. Martí; *com.pers.*). En total s'estima per a Catalunya una població superior a les 1.000 parelles (Fouces, V. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

Mínim de 19 parelles al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.). De 9 a 11 parelles al Baix Ter (Burgas, A., com. pers.) i 1 a Castell-Platja d'Aro (Alvarez-Cros, com. pers.).

***Ardeola ralloides* Martinet ros C.1.**

1 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Amb grans variacions anuals, de 14.000 - 24.000 parelles (més del 80% entre Rússia, Turquia i Romania) (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre 850 i 1.100 parelles (Pérez-Aranda, D. Ibáñez, F., García, L., Giménez, M, Garrida, H. i Máñez, M. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Pròxima a les 700 parelles , de les quals 674 l'any 2002 al delta de l'Ebre (Pedrocchi, V. i Martínez-Vilalta, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

Tot i no haver-se realitzat un cens específic, s'estima 1 parella a les Medes, al Baix Ter (PNBT, Ramos, S.).

***Egretta garzetta garzetta* Martinet blanc C.3.**

26 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Unes 61.000 - 72.000 parelles, on els nuclis principals es concentren a Itàlia, França i Espanya (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 10.400 parelles (Garrido *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 1.700 – 2.500 parelles, majoritàriament concentrades al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

Tot i no haver-se realitzat un cens específic, s'estima 26 parelles a les Medes, al Baix Ter (PNBT, Ramos, S.).

***Egretta alba alba* Agró blanc C.1.**

? p. AE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Unes 14.000 - 19.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 10 parelles (Garrido, J. R. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Al voltant de les 11 parelles al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

No hi ha cap indici de reproducció al PNAE (Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.), ni al Baix Ter (PNBT, Ramos, S.).

La presència d'exemplars en època i lloc adients fa pensar en una nidificació possible al PNAE, encara que no s'ha aconseguit cap evidència que ho confirmi.

Ardea purpurea purpurea Agró roig **C.3.**

46 p. AE. Avaluació de seguiment ***

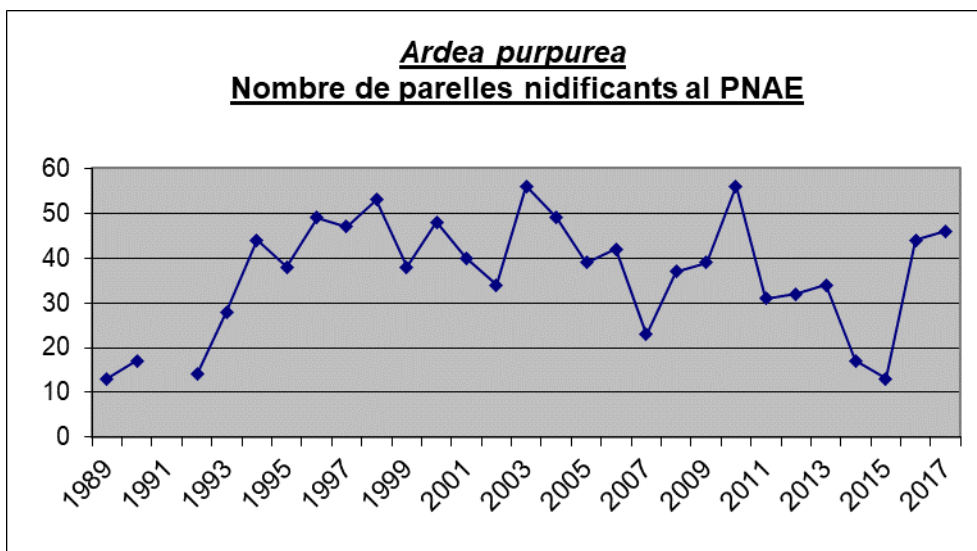
Població reproductora europea: 50.000 - 100.000 parelles, principalment a Rússia (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Població al voltant de les 2.000 parelles (Giménez, M. i Aguirre, J. I. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 400 - 600 parelles (ICO, 2013a).

46 parelles al PNAE (Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.). Sense seguiment de la zona del Baix Ter (PNBT, Ramos, S.).

Sembla que es consolida la recuperació de la població reproductora del Parc Natural del Aiguamolls de l'Empordà, situant-se en un valor netament per sobre de la mitjana.

Pernis apivorus Aligot vesper **C.4.**

? p. AE / ? p. BE. Avaluació de seguiment *

Població reproductora europea: 36.000 – 52.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2004).

Població reproductora espanyola: S'estima una població de 900 a 1.300 parelles (Prieta, J. in Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana 39 - 64 parelles (ICO, 2013a).

Sense dades de nidificació. El deficient grau de seguiment d'aquesta espècie no permet donar xifres que s'aproximin a la realitat que s'intueix.

Milvus migrans migrans Milà negre **C.3.**

≥ 5 p. AE / ≥ 5 p. BE. Avaluació de seguiment *

Població reproductora europea: Abundant, amb 72.000 - 98.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: S'estima en 8.000-9.000 parelles (Blanco, G. i Viñuela, J. in Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 200 - 500 parelles (ICO, 2013a).

Al PNAE, hi ha un mínim de 5 parelles (Ollé, À., com. pers.). Sense dades de la resta de la plana altempordanesa.

Al Baix Empordà s'estima que hi ha un mínim de 5 parelles (Fuentes, M. A., Dalmau, G., de Jesús, G., Ramot, J., com. pers.).

El seguiment de l'espècie és molt pobre i no permet donar dades quantitatives, tot i que es pensa que és una espècie que presenta una tendència positiva.

***Circus aeruginosus aeruginosus* Arpella vulgar C.3.**

8 - 9 p. AE / \geq 1 p. BE. Avaluació de seguiment **

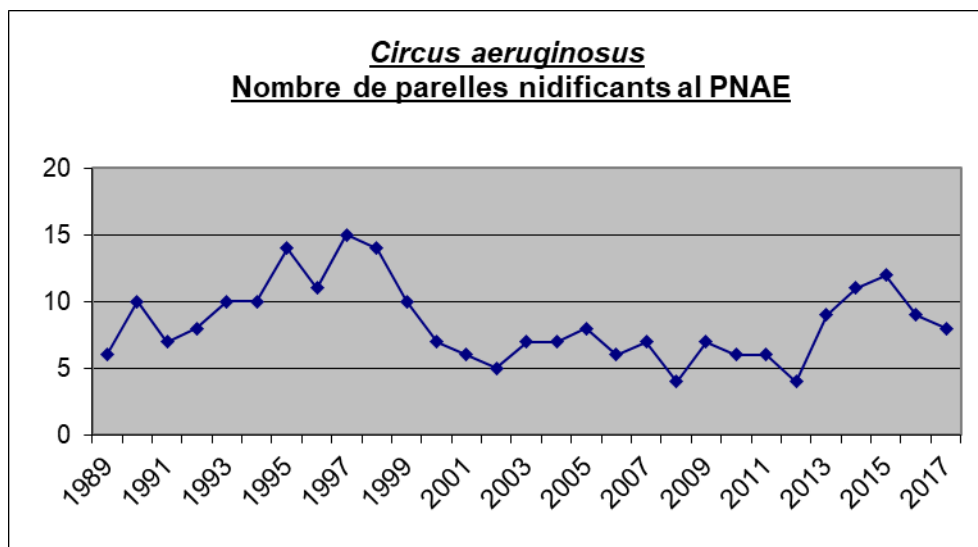
Població reproductora europea: Xifrada en 52.000 - 82.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Una població de 817 - 851 parelles (Jubete, F. *in* Martí, R. del Moral. J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 90 - 170 parelles (ICO, 2013a).

8 - 9 parelles al PNAE (Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.).

4 parelles a la zona del Baix Ter (Fortià, R., Burgas, A., com. pers.).

Circus pygargus Esparver cendrós **C.1.**

6 p. AE. Avaluació de seguiment ***

Població reproductora europea: 30.000 - 46.000 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

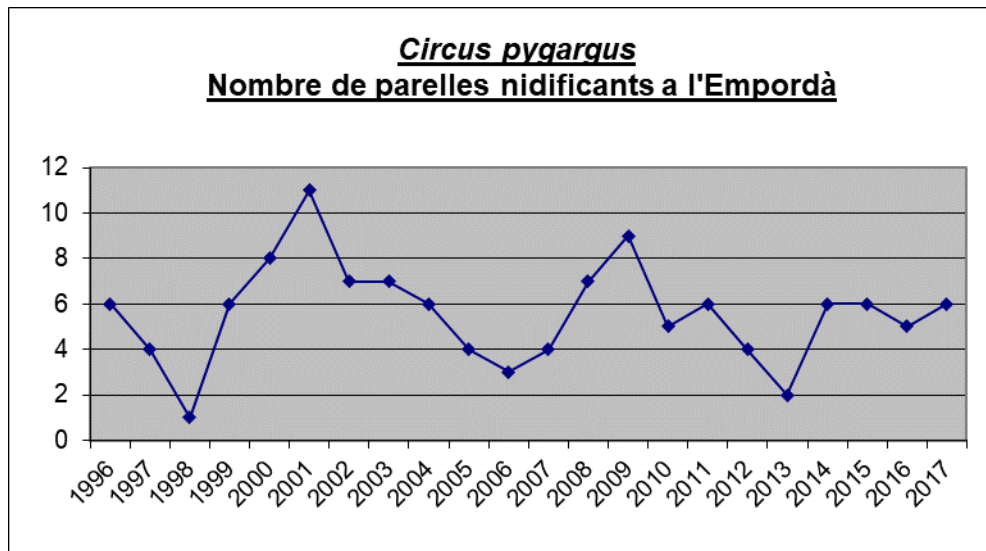
Població reproductora espanyola: Aproximant-se a les 5.000 parelles (García, J. T. i Arroyo, B. in Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 84 parelles (ICO, 2013a).

6 parelles a la plana altempordanesa (5 nius i 8 joves que han volat (Fortià, R., com. pers.).

Sense indicis de cria al Baix Empordà (Fortià, R., com. pers.).

Continua el seguiment de l'espècie per tal de minimitzar els danys als nius ocasionats en l'època de sega. (Fortià, R., com. pers.).

***Aquila chrysaetos chrysaetos* Àguila daurada C.2.**

2 - 3 t AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: 6.600 - 12.000 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 1.277 - 1.294 parelles (Arroyo, B. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 101- 108 parelles (ICO, 2013a).

2 territoris a Salines - Bassegoda (Gràcia, J., AR. Alt Empordà, com. pers). Sense indicis de cria de parella a l'Albera (Clarabuch, O., com. pers.).

Aquila pennata àguila calçada **C.3.**

? t. AE / ? t. BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Unes 3.600 – 6.900 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: 2.000 – 4.000 parelles (Román, A. i Blas, J. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 100 - 500 parelles (ICO, 2013a).

Sense seguiment d'aquesta espècie a les àrees de cria..

***Aquila fasciata fasciata* Àguila cuabarrada C.3.**

5 t. AE / 3 t. BE. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Unes 860 - 1.100 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 670-713 parelles (Real, J. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 66 territoris (ICO, 2013a).

5 parelles a l'Alt Empordà: 3 al cap de Creus (no han tirat endavant), 1 a Salines-Bassegoda i 1 a l'Albera (Bas, J. M. i PNCC, com. pers.).

3 territoris al Baix Empordà: 2 al Montgrí, 1 a l'Ardenya (Bas, J. M. i PNBT, com. pers.).

Falco subbuteo subbuteo Falcó mostatxut **C.4.**

?. Avaluació de seguiment

Població reproductora europea: Unes 65.000 – 120.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 2.300 – 3.000 parelles (Palacín, C. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada entre 300 i 500 parelles per a Catalunya (Aymerich, P. i Santandreu, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

Sense seguiment de l'espècie a l'Alt Empordà; al Baix Empordà, seguiment molt deficients, 1 única parella confirmada (Fuentes, M. Á. i Dalmau, G.).

Falco naumanni Xoriguer petit **C.3.**

37 p. Avaluació de seguiment***

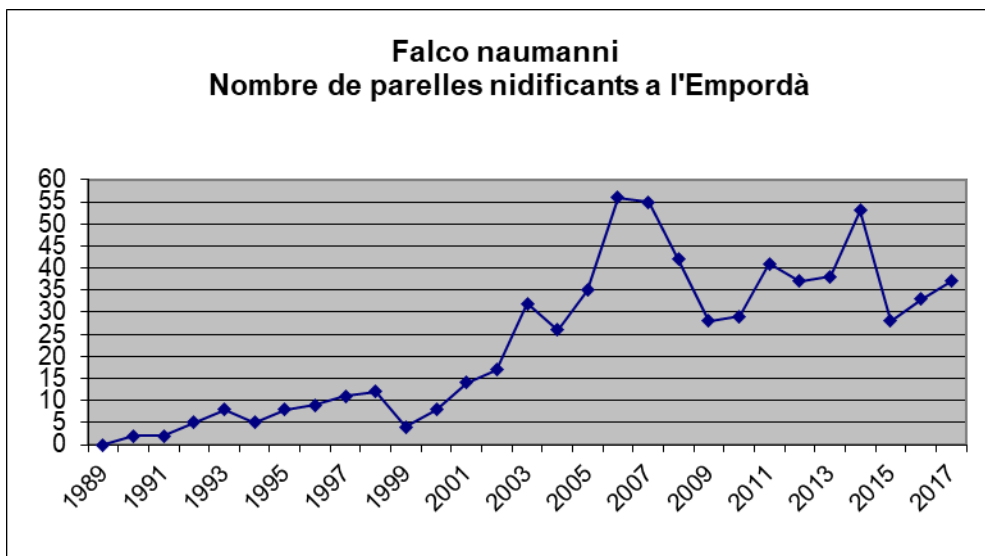
Població reproductora europea: Unes 18.000 – 28.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en unes 20.000 parelles (Atienza, J., C. i Tella, J. L. in Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada en 112 parelles per a Catalunya (ICO, 2013a).

24 parelles a l'Albera (Carbonell, F., com. pers.). 13 parelles al PNAE (Carbonell, F., com. pers.).

Continua la lleugera recuperació després de la forta davallada que trencà bruscament la tendència positiva dels anys anteriors.

Porzana pusilla intermedia Rasclot **C.1.**

6 p. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: Xifrada en 10.000 - 20.000 individus (Wetlands International. 2002)

Població reproductora espanyola: Mínim de 52 parelles (Díes, J. I. i Díes, B. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: de 0 a 10 parelles possibles (ICO, 2013a).

6 parelles al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.). Sense seguiment al Baix Empordà.

***Porphyrio porphyrio porphyrio* Polla blava C.1.**

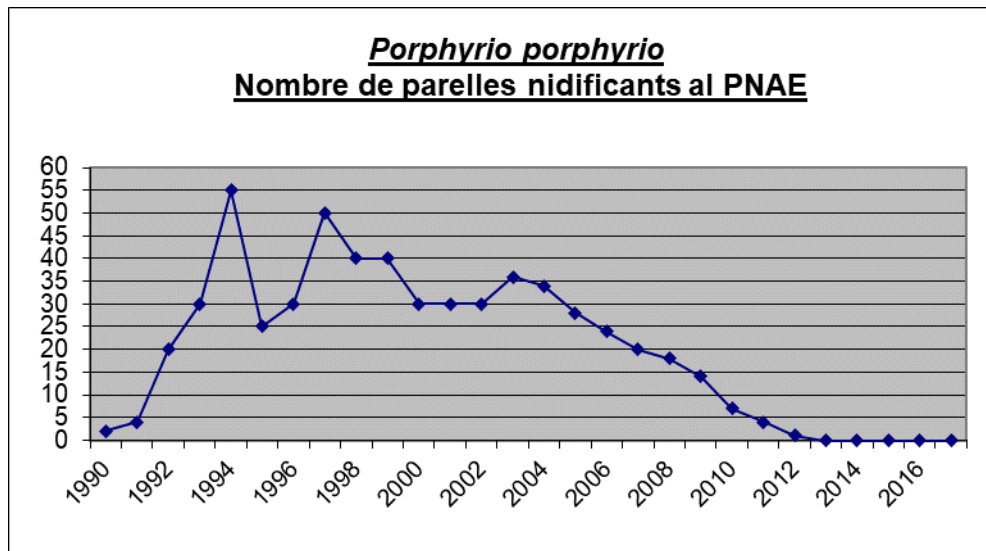
0 p. AE. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Estimada en 3.800-5.500 parelles (BirdLife Internacional/EBCC 2000). Aquestes xifres semblen àmpliament superades, ja que les darreres estimacions ibèriques parlen de mes parelles (Molina, B. *in* Martí, R. i del Moral, J.C.2003).

Població reproductora espanyola: 6.400-6.700 parelles (Molina, B. *in* Martí, R. i del Moral, J.C.2003).

Població reproductora catalana: 550 - 650 parelles (ICO, 2013a).

No hi ha cap indicati de reproducció al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.).

Charadrius alexandrinus alexandrinus Corriol camanegre **C.3.**

39 p. AE / 12 p. BE Avaluació de seguiment***

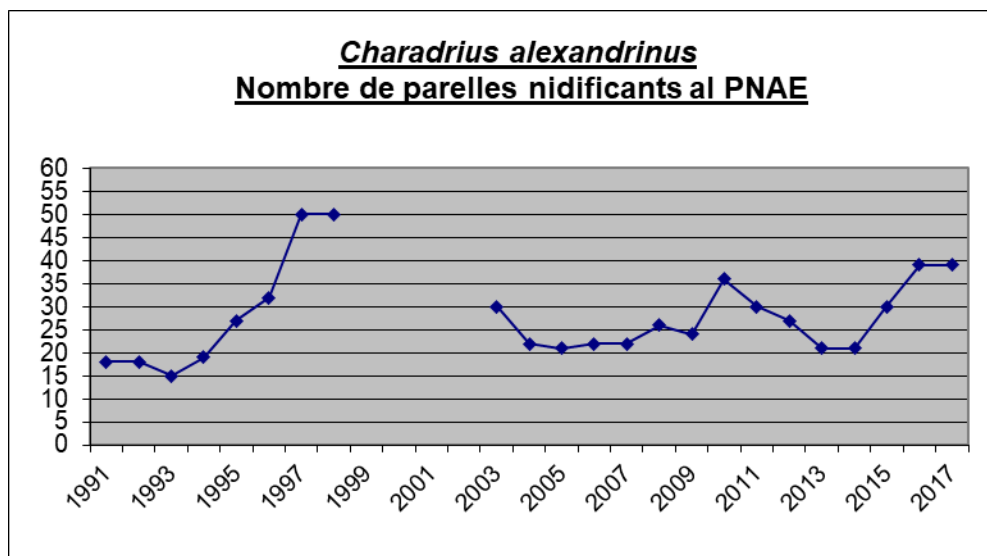
Població reproductora europea: Estimada en 22.000 - 35.000 parelles (BirdLife International 2004).

Població reproductora espanyola: En més de 2.500 parelles (Figuerola, J. i Amat, J. A. *in* Martí, R. i del Moral, J.C.2003).

Població reproductora catalana: 1.650 - 1.850 parelles (Montalvo, T., Bach, J., Cerdà, F. i Figuerola, F. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

39 parelles al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.).

12 femelles reproductores a la zona del Baix Ter (PNBT, Ramos, S., com. pers.).

Vanellus vanellus Fredeluga **C.2.**

13 - 15 p. AE / 8 - 10 p. BE. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Estimada en 2.800.000 - 4.000.000 d'individus (Wetlands International, 2002).

Població reproductora espanyola: Residual, avaluant-se en 1.600 parelles (Pérez-Aranda, D. i Matute, J. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 5 – 10 parelles (ICO, 2013a).

3 parelles al PNAE (PNAE, Clarabuch, O., com. pers.). 10 - 12 parelles a la plana de l'Alt Empordà (Fuentes, M. À., com. pers.).

Unes 8 - 10 parelles al Baix Empordà (Burgas, A. i altres, com. pers.).

Sembla que els nuclis reproductors empordanesos van augmentant de manera lenta.

Larus audouinii Gavina corsa **C.0.**

0 p. AE. Valoració de seguiment***

Població reproductora mundial: : S'estima una població entre 19.000 - 19.100 parelles (Oro *et al.*2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 15.777 parelles per a l'any 2002 (Muntaner, J. Oro, D. & Martínez-Vilalta, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.).

Població reproductora catalana: 12.500 parelles (ICO, 2013a).

No hi ha cap indicati de reproducció al PNAE.

***Columba oenas* Xixella C.0.**

0 p. BE. Valoració de seguiment*

Població reproductora europea: : S'estima una població entre 420.000 i 650.000 parelles (BirdLife International/EBBC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada entre 36.000 i 54.400 parelles (Fernández, J. M. i Bea, A. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 5.133 - 8.453 parelles (Camprodon, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

Un altre any sense cap citació en època reproductora.

***Caprimulgus ruficollis ruficollis* Siboc C.1.**

5 m. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: Només nidifica a la península Ibèrica, 100.000 - 140.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: aproximadament 100.000 - 131.000 parelles ((Moreno, R., Orejas, P. i Caballero, J. M. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 6.000 – 10.000 parelles (ICO, 2013a).

Continua el seguiment del nucli reproductor a l'Albera, compostat per un mínim de 5 mascles canors (Ollé, Á., com. pers.).

Coracias garrulus garrulus Gaig blau **C.3.**

Unes 35 p. AE / 5 - 7 p. BE. Avaluació de seguiment**

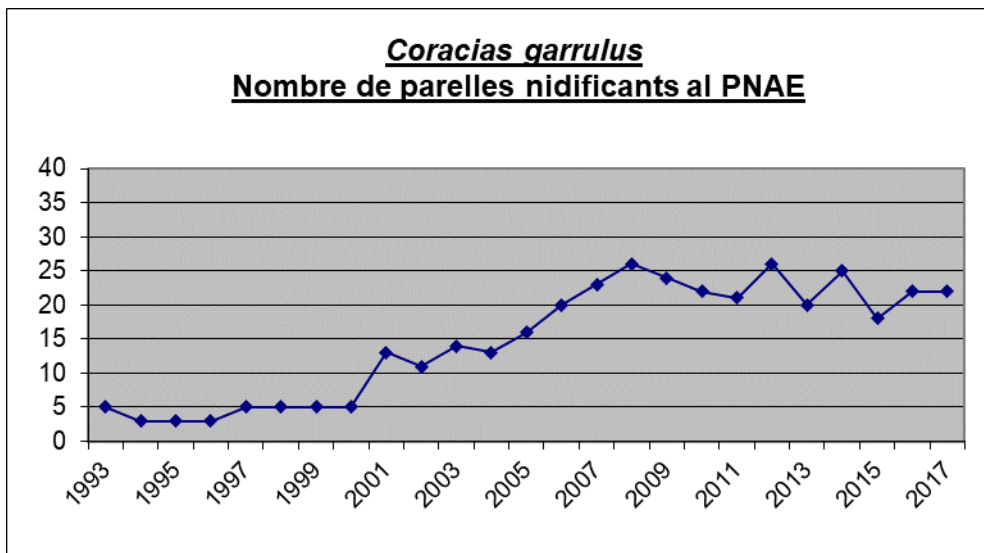
Població reproductora europea: Entre les 29.000 i les 180.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 4.000-10.000 parelles, encara que una estima recent rebaixaria el límit inferior d'aquesta xifra a poc més de 2.000 parelles (Folch, A. i □□Avilés, J. M. *in* Martí, R. i □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 280 - 405 parelles (ICO, 2013a).

22 parelles en caixes niu al PNAE (Fernández, C., PNAE, Clarabuch, O., com. pers.). 13 parelles en caixes niu a l'Albera (Fernández, C.). Faltaria saber les que crien en forats naturals.

Unes 5 - 7 parelles al Baix Ter i la plana del Baix Empordà (Burgas, A., com. pres.).

***Dryocopus martius martius* Picot negre C.3.**

≥ 7 t. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: Entre les 280.000 i les 1.500.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre les 1.011 i les 1.402 (Simal, R. i Herrero, A. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Avaluada en 150 - 500 parelles (Martínez-Vidal, R. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

Mínim 3 parelles a l'Albera (Budó, J., Fuentes, M. Á., com. pers.). Almenys 4 parelles al Bessegoda (Ventura, J., com. pers.). Un mínim de 4- 5 parelles a les Salines (Ventura, J., com. pers.).

Espècie que en els últims anys a anat augmentant la seva presència tant com a hivernant com a nidificant.

***Calandrella brachydactyla brachydactyla* Terrerola vulgar C.3.**

50 - 55 AE / ? BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 5.000.000 a 9.700.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 2.200.000 a 2.600.000 de parelles (de Juana, E. i Suárez, F. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 24 – 198 (ICO, 2013a).

Sense seguiment de la població reproductora establerta a la plana de l'Alt d'Empordà i l'Albera. No sembla que s'hagi produït canvis significatius respecte als anys precedents (Ollé, À., com. pers.).

Anthus trivialis trivialis Piula dels arbres **C.1.**

≥ 2 -3 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 21.000.000 a 32.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 300.000 a 400.000 de parelles (Purroy, F., J. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Segons les xifres de l'Atlas dels ocells nidificants de Catalunya, 199-2002, avaluada en 4.306 – 18.798 parelles (Santandreu, J. i Aymerich, P. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Mínim de 2 - 3 parelles al Bassegoda (Ventura, J., com. pers.). Sense dades de Salines i de l'Albera.

L'Alt Empordà constitueix el límit oriental de la distribució de l'àrea de cria a Catalunya. Aquest fet i la manca de seguiment fa difícil donar dades quantitatives de la espècie. En tot cas, sembla que es pot afirmar que hi ha una petita població confinada a les parts altes dels massissos de Salines –Bassegoda i l'Albera.

***Phoenicurus phoenicurus phoenicurus* Cotxa cua-roja C.1.**

0 p. AE/BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 1.800.000 a 5.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 10.000 a 20.000 de parelles (Prieta, J. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 30 – 100 parelles (ICO, 2013a).

Sense informació d'indicis de la possible reproducció aquest any a les comarques empordaneses.

Locustella luscinioides luscinioides Boscaler comú **C.1.**

3 p. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 150.000 a 380.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 2.187 a 3.760 de parelles (López, G., Castany, J. i Frías, O. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 100 - 300 parelles. (ICO, 2013a).

3 parelles a la zona de nidificació del PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.).

Acrocephalus melanopogon melanopogon Boscarla mostatxada **C.3.**

35 p. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 80.000 a 570.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Poc més de 1.500 parelles (Castany, J. i López, G., *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 50 – 70 parelles (ICO, 2013a).

35 parelles a la zona de nidificació del PNAE (PNAE, Clarabuch, O., Burgas, A., com. pers.).

Sylvia communis communis Tallareta vulgar **C.1.**

≥ 1 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 7.700.000 a 22.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 450.000 - 600.000 parelles (López, D. J. in Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.500 – 4.600 parelles (ICO, 2013a).

1 parella a l'Albera (Clarabuch, O. com. pers.). Sense dades de la possible població reproductora de Salines-Bassegoda.

Regulus regulus regulus Reietó **C.4.**

? p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 19.000.000 a 120.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 170.000 - 580.000 parelles (Purroy, F. J. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Entre 2.500 i 4.620 parelles (Dalmau-Ausàs, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Sense informació de la possible reproducció a la zona.

Lanius collurio Escorxador **C.1.**

3 p. AE. Avaluació de seguiment **

Població reproductora europea: En 2.500.000 - 6.500.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: En 240.000 - 500.000 parelles (Hernández *in* Purroy 1997).

Població reproductora catalana: 11.400 – 36.000 parelles (ICO, 2013a).

Salines-Bassegoda: 1 territori al sector Bassegoda (Hostal de la Muga) (Ventura, J., com. pers.), 1 altre parella Zona de Tapis (Oloiso, G., com. pers.).

Albera: 1 possible parella Zona Bousitges (Clarabuch, O. com. pers.).

***Lanius meridionalis meridionalis* Botxí meridional C.1.**

≥ 4 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 212.000 a 353.500 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 200.000 a 250.000 de (Giralt, D. i Castelló, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Població reproductora catalana: 600 – 1.350 parelles (ICO, 2013a).

Mínim 3 parelles a l'Albera (Ollé, Á., Clarabuch, O., com. pers.).

1 parella a Terrades (Salines-Bassegoda) (Pons, P., Calderón, R., com. pers.).

Sense dades de les zones de la plana.

Espècie de la que, malgrat la manca de seguiment, es pot afirmar que pateix una acusada regressió com a nidificant a l'Empordà.

***Serinus citrinella* Lluçaretà C.4.**

? AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 270.000 a 380.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 225.000 – 230.000 parelles, però probablement sobreestimada (Borrás, A. i Senar, J. C. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 14.800 – 26.500 parelles (Borrás, A. i Senar, J. C., Cabrear, J., Cabrera, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

No hi ha dades de cria segura, només indicis a l'Albera (Clarabuch, O., com. pers.)..

Pyrrhula pyrrhula Pinsà borroner **C.3.**

≥ 3 - 4 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 3.200.000 a 15.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 118.000 – 170.000 parelles (Belamendía, G. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 3.760 – 23.000 parelles (ICO, 2013a).

Un mínim d'1 - 2 parelles a l'Albera (Budó, J., com. pers.). Un mínim de 2 - 3 parelles a Salines-Bessegoda (Ventura, J., com. pers.).

Apart dels territoris detectats, és de suposar que la nidificació als massissos septentrionals de l'Empordà és més nombrosa, com es va detectar a l'Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999 - 2002 (Estrada i altres, 2004) i, durant el període 2003 - 2009, per Tralalon, Ollé i Bertran (2012).

***Coccothraustes coccothraustes coccothraustes* Durbec C.4.**

- AE / - BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Al voltant de les 1.280.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Un mínim de 4.500 parelles (Senar, J. C. i Borràs, A. in Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 200 - 500 parelles (ICO, 2013a).

No s'ha fet un seguiment específic de l'espècie que mostra una clara tendència positiva a les comarques empordaneses.

***Emberiza citrinella citrinella* Verderola C.4.**

Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 24.000.000 a 130.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 140.000 – 170.000 parelles, però probablement sobreestimada (Arratibel, P. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.900 – 14.170 parelles (Aymerich, P. i Santandreu, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Sense dades.

A l'Empordà, la verderola és una espècie nidificant molt escassa i localitzada. Sembla que hi ha una molt petita quantitat de parelles reproductores, a l'extrem nord-oest de les nostres comarques, mancades d'un seguiment seriós i continuat (Alvarez, 2011).

Agraïments

Aquest document hauria estat del tot impossible, sense la col·laboració de tots els ornitòlegs, aficionats i professionals, que actuen i treballen a les comarques empordaneses. Des d'aquestes línies, volem expressar-los el nostre més profund agraïment. En especial a Josep Ma Bas Lay, Albert Burgas Riera, Raül Calderon, Francesc Carbonell Buira, Oriol Clarabuig Vicenç, Gabriel de Jesús Pinho, Ponç Feliu Latorre, Cristina Fernández, Ramon Fortià, Jordi Gracia, Ricard Gutiérrez Benítez, Georges Olios, Àlex Ollé Torner, Pere Pons Ferran, Santi Ramos López.

També, agrair les seves aportacions al Paratge d'Interès Natural de l'Albera, al Parc Natural del Cap de Creus, al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, al Parc Natural de Montgrí, Medes i Baix Ter, a la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat i al Cos d'Agents Rurals.

Referències bibliogràfiques

AERC TAC. 2003. AERC TAC's Taxonomic Recommendations. Versió "on line": http://www.aerc.eu/aerc_tac.htm.

Alvarez-Cros, C. (ed.). 2018. Anuari ornitològic i naturalístic de la vall del Ridaura (Costa Brava), 2017.

http://ocellvallridaura.000webhostapp.com/Anuaris/Anuari_vall_Ridaura_2017.pdf

BirdLife International/EBCC. 2000. European bird population: estimates and trends. Cambridge, UK: BirdLife International.

Gil-Velasco, M., Franch, M., Illa, M., Burgas, A., Fuentes, M. A., García-Tarrasón, M., Larruy, X., Ollé, A. & Gálvez, M. 2015. Llista Patró dels ocells de Catalunya. Edició 4.1, agost de 2015. Comitè Avifaunístic de Catalunya, ICO.

http://www.ornitologia.org/mm/file/quefem/monitoratge/seguiment/Llista%20Patro_2015_Edicio%204_1.pdf

Crochet P.-A., Joynt G. 2015. AERC list of Western Palearctic birds. July 2015 version. Available at <http://www.aerc.eu/tac.html>

Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L., Herrando, S. (eds.) 2004. Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999-2002. Institut CATALÀ D'ORNITOLOGIA (ICO)/Lynx Edicions, Barcelona.

ICO 2013a. Estatus d'amenaça dels ocells nidificants de Catalunya 2012. Llista vermella dels ocells nidificants de Catalunya 2012. Barcelona Institut Català d'Ornitologia. Barcelona.

http://www.ornitologia.org/mm/file/quefem/conservacio/Llista_Vermella_2012.pdf

Martí, R. i del Moral, J. C. (eds.) 2003. Atlas de las aves reproductoras de España. Madrid: Dirección General de Conservación de la Naturaleza-SEO.